REACTIENOTA NATUURBEHEERPLAN 2023

Zaaknummer 2022-000894

Vastgesteld namens GS: 30augustus 2022

provincie Gelderland

Zienswijze nummer	Samenvatting	Beantwoording namens GS	Aanpassing op Kaart
1	Inspreker maakt zich zorgen over het beperkt aantal natuurbeheertypen van het plan omdat dit biologisch agrarisch (mede)gebruik kan uitsluiten. Dit terwijl met biologisch agrarisch gebruik van de percelen ook biodiversiteit te bereiken is conform de natuurbeheerdoelen.	Binnen het GNN zetten wij in op het realiseren van de nieuwe natuur om de afspraken die wij met het Rijk hebben gemaakt ook na te kunnen komen. Na inrichting krijgen deze percelen een natuurbestemming en is het de bedoeling dat deze gronden als natuur worden beheerd. Binnen het GNN is het in stand houden en versterken van de natuurdoelen en de biodiversiteit leidend voor het beheer. Het gewenste natuurbeheer, het beheeradvies en de vergoedingen zijn uitgewerkt in het subsidiestelsel natuur en landschap (SNL). Afhankelijk van de agrarische bedrijfsvoering is agrarisch medegebruik goed mogelijk (o.a. voor akker- en graslandtypen). Eigenaren en terrein beherende organisaties laten het natuurbeheer regelmatig uitvoeren door agrariërs waarbij de (pacht)voorwaarden dan toe zien op een bijpassende vorm van natuurbeheer. Buiten het GNN, rondom de natuurgebieden, stimuleren en ondersteunen wij agrarische ondernemers om stappen te zetten naar een meer natuurinclusieve agrarische bedrijfsvoering. Biologische landbouw is een vorm van natuurinclusieve landbouw. Daarmee heeft de natuurinclusieve landbouw een positief effect op de natuur. Op gronden waarop natuurinclusieve landbouw plaatsvindt, wordt de agrarische productie gecombineerd met zorg voor ecologische functies en biodiversiteit. Deze gronden houden hun agrarische bestemming.	Niet van toepassing
2	Neem in het Natuurbeheerplan 2023 op dat onderzocht gaat worden hoe natuurinclusieve landbouw een plek kan krijgen binnen het GNN, omdat natuurinclusieve landbouw beter de GNN-doelen kan bereiken dan schrale landbouw (GNN-natuur) en er met hetzelfde budget veel meer hectares gerealiseerd kunnen worden.	Zie beantwoording zienswijze nummer 1	Niet van toepassing

Zienswijze nummer	Samenvatting	Beantwoording namens GS	Aanpassing op Kaart
3	Het huidige beheer van Biologische Boerderij Veld en Beek met de historisch correcte schrale graslanden ver van het kasteel en de historisch correcte natuurinclusieve landbouw dicht bij het kasteel past precies bij de doelen van het GNN. Echter omdat natuurinclusieve landbouw geen plek heeft binnen het GNN stellen wij de volgende oplossing voor:- Veld en Beek realiseert in de Doorwerthse Waarden alle GNN-doelen. Daarom krijgt 14 ha natuurinclusieve landbouw een pilot-status binnen het GNN. Bijvoorbeeld Schrale kopakkers met hoger gras zou op veel meer kopakkers in Gelderland nagestreefd kunnen worden, waardoor er veel meer biodiversiteit ontstaat op het hele platteland.- De 3 ha schrale kopakkers plus de 13 ha schraal grasland in de lage delen ver van het kasteel, samen 16 ha, worden GNN-natuur.- Het ensemble met de schrale lage delen en de natuurinclusieve hoge delen zou ook kunnen fungeren als een modern landschap-landbouw-museum met een mooie toekomst!	Het natuurbeheerplan is het subsidiekader voor de realisatie van nieuwe natuur en het beheer van de bestaande natuur en agrarisch natuurbeheer. Het is dus geen beleidsstuk op zich, maar is in feite het instrument om via subsidie voor functieverandering (van landbouw naar natuur), inrichting en beheer doelen te realiseren die gebaseerd zijn op vigerend beleid voor het landelijk gebied op het gebied van water, milieu en ruimtelijke ordening van de Europese Unie, het Rijk en de provincie.	Niet van toepassing
4	Idem als zienswijze 3	Idem als zienswijze 3	Niet van toepassing
5	Inspreker verzoekt om voor het onderdeel ANLb 'agrarisch waterbeheer' het gehele Gelderse beheergebied van Waterschap Rijn en IJssel (m.u.v. natuurbestemmingen) open te stellen voor subsidie. Daardoor wordt er meer ruimte geboden aan de collectieven voor besteding van het beschikbare budget en kunnen er naar verwachting meer doelen gerealiseerd worden. Agrarisch waterbeheer draagt bij aan het bereiken van doelstellingen op het gebied van waterkwaliteit, biodiversiteit (door verschraling langs watergangen), verbetering van de bodemvruchtbaarheid (toevoegen organische stof op percelen) en participatie. Door een ruimer werkkader te hanteren dan de afgelopen periode kan er een grotere bijdrage geleverd worden aan biodiversiteit, landschap en het beperken van emissies naar het oppervlaktewater.	Het natuurbeheerplan is hierop aangepast.	Aangepast op kaart

Zienswijze nummer	Samenvatting	Beantwoording namens GS	Aanpassing op Kaart
6	Het verzoek betreft het toevoegen van percelen aan de ambitiekaart. De om te vormen percelen betreffen de kadastrale percelen Tiel, G, nummers 809 en 2015, met een gezamenlijke grootte van 5.78.30 ha. Het is de wens deze waarden voor de toekomst verder te ontwikkelen en veilig te stellen door deze percelen definitief om te vormen naar natuurlijk grasland N12.02 'Kruiden- en faunarijk grasland'.	Het verzoek is niet door Gedeputeerde Staten overgenomen. In het natuurbeheerplan is gesteld dat op basis van een gemotiveerd verzoek in uitzonderlijke gevallen gebieden met nieuwe natuur toegevoegd kunnen worden. In de motivering van het verzoek moet een onderbouwing worden opgenomen over ecologische potentie, draagvlak en realisatiekans. Het moet gaan om nieuwe natuur met hoogwaardige ecologische kwaliteiten en met een goede samenhang met het Gelders Natuurnetwerk. Hoewel het gebied grenst aan een klein gebied dat als GNN is toegewezen (reeds bestaande natuur), wordt niet voldaan aan de voorwaarde van hoogwaardige ecologische kwaliteiten door de ambitie van kruiden- en faunarijk grasland. Het natuurdoeltype draagt ook niet bij aan de doelstelling van de EVZ. Daarbij is het gehele gebied rond de Dode Linge in 2016 - 2017 van status nieuwe natuur en GNN naar GO gebracht. Tot slot blijkt uit BRP niet dat de percelen de afgelopen 5 jaar in landbouwkundig gebruik zijn geweest, wat een voorwaarde is om in aanmerking te komen voor subsidie functieverandering.	Er heeft geen aanpassing plaatsgevonden.
7	Idem als zienswijze 6	Zie zienswijze 6	
8	Idem als zienswijze 6	Zie zienswijze 6	
9	Inspreker heeft voort een aantal specifieke locaties een wijzigingsverzoek. De begrenzing in het Natuurbeheerplan komt niet overeen met de huidige situatie.	Kieftendijk:37915 was oorspronkelijk in de beschikking voor functieverandering en inrichting beschikt als Moeras. Dat is hersteld in het natuurbeheerplan. 37902: Graag ontvangen we een onderbouwing van de aanpassing naar N15.0237914 is in de oorspronkelijke beschikking als N12.02 kruidenrijk grasland beschikt. Inspreker vraagt nu om dit aan te passen naar N06.04, daar ontvangen wij graag een ecologische onderbouwing voor. 37916: knotbomenrij. Dit is een knotbomenrij die nog niet zo oud is. Komt niet voor vergoeding in aanmerking daarom niet begrensd.37904 elzensingel. Deze elzensingel ligt buiten het GNN en GO. Is daarom niet voor SNL-n subsidie opengesteld en wordt daarom ook niet begrensd. Leugenmorsweg EibergenOp basis van de luchtfoto is de begrenzing aangepast. Vragenderweg:38342; is aangepast baar kruidenrijk grasland op basis van een oude Functieveranderingsaanvraag 38341: volgens het bestemmingsplan is dit een bos. Het bos lijkt in 2010 gerooid te zijn geweest Het is niet helemaal duidelijk waarom het bos is gerooid. Vooralsnog blijft de begrenzing staan. 38341: Graag ontvangen we een onderbouwing van de aanpassing naar N15.02	Eventuele aanpassing volgt na aanlevering van gevraagde gegevens.Dit zal zijn beslag krijgen in het Natuurbeheerplan 2024

Zienswijze nummer	Samenvatting	Beantwoording namens GS	Aanpassing op Kaart
10	Inspreker is van mening dat: lokaal biologisch voedsel en een grote biodiversiteit als gevolg van een natuurinclusieve landbouw de toekomst is. Zij willen als leden van de vereniging graag dat dat in stand blijft, en daar heeft de boerderij voldoende vruchtbare grond in de nabijheid voor nodig. Het levert een hogere biodiversiteit op dan alleen schraal grasland en beschermt de natuur op 10 meter, op 10 km en op 10.000 km. De oproep is: Maak het boeren mogelijk om biodiversiteit te creëren én efficiënt lokaal voedsel te produceren.	Provincie stimuleert Natuur Inclusieve Landbouw in overgangsgebieden en heeft hiervoor (financiële) middelen beschikbaar, o.a. middels uitbreiding van Agrarisch natuurbeheer.	Niet van toepassing
11	Inspreker dient proforma zienswijze in die op een later moment wordt aangevuld.	Zie zienswijze 1	Niet van toepassing
12	Inspreker verzoekt voor het terrein 'Nijkerk aan Zee' a) de inrichting, globaal beschreven in de bijlagen (nader uit te werken), subsidiabel te maken b) het daarin ook beschreven maaibeheer eveneens subsidiabel te maken c) te bezien of het nodig en zinvol is om daarbij drie terreintypen te onderscheiden: droog rel. Soortenrijk grasland, vochtig tot nat rel. Soortenrijk grasland (te ontwikkelen) en moerasvegetaties, waaronder riet langs de randmeeroever.	Het terrein is eigendom van Leisurelands Onroerend Goed B.V. Het is in het bestemmingsplan niet als natuur aangemerkt maar als recreatieterrein en daarom ook geen onderdeel van het Gelders natuur netwerk (GNN). Subsidies voor inrichting en beheer stellen wij alleen open voor terreinen die binnen het GNN vallen.	Niet van toepassing
12	Inspreker geeft aan dat het wenselijk is om beheer van de Zeedijk en overige zeedijken en rivierdijken in de provincie, binnen waterstaatkundige randvoorwaarden, zoveel mogelijk te optimaliseren ten behoeve van ecologische waarden. Dat zou kunnen door beheer te subsidiëren. Inspreker verzoekt GS om dat mogelijk te maken.	De zeedijk bij Arkemheen en veel andere zee- en rivierdijken in Gelderland zijn bijna allemaal in eigendom van het waterschap. Het waterschap is uitgesloten van de subsidieregeling Natuur en landschap waarvan het Natuurbeheerplan ket kader is. Wel zijn wij in ander verband met de waterschappen aan het overleggen of zij bij het beheer van hun Zee- en rivierdijken meer rekening kunnen houden met ecologische waarden.	Niet van toepassing
12	Inspreker constateert dat het wenselijk is ten behoeve van specifiek korstmossen op de noordzijde van de Arkemheense Zeedijk deze te vrijwaren van invasieve exoten en verruiging.	Voor de bestrijding van invasieve exoten hebben GS een subsidieregeling. https://www.gelderland.nl/subsidies/invasieve-exoten De Arkemheense zeedijk is ook bekend als vindplaats van het Granietspelden-kussentje (Pertusaria corallina). Deze soort komt voor in ons beleid voor prioritaire soorten. Voor het behoud van deze soorten is ook een subsidieregeling beschikbaar. https://www.gelderland.nl/subsidies/behoud-van-prioritaire-soorten. Maatregelen die ervoor zorgen dat het steenoppervlak van de dijk niet door gras en riet wordt overgroeid, kunnen via deze subsidieregeling vergoed worden.	Niet van toepassing

Zienswijze nummer	Samenvatting	Beantwoording namens GS	Aanpassing op Kaart
12	Bosbeheer in Natura2000-bossen	In het natuurbeheerplan is vastgelegd welk beheertype voorkomt op een locatie binnen het GNN. In bossen kunnen dat Natuurbossen zijn (SNL Beheertypen N14 of N15), Multifunctionele bossen met houtproductie als (neven)functie (SNL Beheertype N16) of cultuurhistorische bossen (SNL Beheertype N17). De afbakening en eventuele beheerbeperkingen van deze beheertypen is vastgelegd in de Index Natuur en Landschap, hier wijken wij binnen het natuurbeheerplan niet vanaf, ook niet binnen de begrenzing van de Natura 2000 habitatbossen. Wij zijn echter momenteel – in afstemming met beheerders – ook bezig met het uitwerken van een Natura 2000 herstelprogramma voor de bossen op de Veluwe. Dit herstelprogramma gaat deels ook over het beheer van de habitatbossen, waarbij gekeken wordt welke activiteiten mogelijk ongewenst zijn voor het behalen van de Natura 2000 doelen in deze bossen. Hieruit volgen mogelijk randvoorwaarden voor het beheer in habitatbossen. Dit herstelprogramma zal dit najaar in ontwerp worden vastgesteld door GS. Daarna volgt een ter inzage periode waarin zienswijzen op dit herstelprogramma kunnen worden ingediend. We kunnen in dit stadium helaas nog niet vooruitlopen op de inhoud van het herstelprogramma omdat hier gesprekken over worden gevoerd met de betrokken partijen.	Niet van toepassing
12	Inspreker verzoekt om ter afronding van de ecologische verbinding 'Veluwe-noordelijke Vallei-westelijke Vallei-Utrechtse Heuvelrug' een voorziening over en/of onder de A1 aan toe te voegen (ecoduct en/of tunnel(s) bij Terschuur.	De A1 en de spoorlijn zijn Rijksinfrastructuur. Het realiseren van een natuurbrug of tunnel is daarmee een opgave voor het Rijk.	Niet van toepassing
13	Zie zienswijze 6	Zie zienswijze 6	
14	Voor het vaststellen van het ontwerpplan hebben GS en inspreker al een aantal wijzigingen voorbesproken zodat deze al in het ontwerpplan konden worden opgenomen. Dat is voor een aantal wijzigingen wel gebeurd, maar niet allemaal. Inspreker verzoekt om deze ontbrekende wijzigingen alsnog in het definitieve plan op te nemen.	De wijzigingen waarover overeenstemming was bereikt zijn doorgevoerd in het definitieve plan.	Aangepast op kaart
14	Tussen de voorbespreking en de publicatie van het ontwerp NBP is (per abuis?) een overschrijffout of -fouten ontstaan op de beheertypekaart in onze beheereenheid Noordwest Veluwe.	Dit is inderdaad per abuis gebeurd. In het definitieve plan is deze fout hersteld.	Aangepast op kaart
14	Op een aantal landbouwpercelen van onze landgoederen in Gelderland staat een natuurbeheertype in het NBP. Omdat het verpachte landbouwpercelen zijn, vragen wij op deze percelen geen beheervergoeding in het kader van de SNL aan. In praktijk kan de aanduiding in het NBP ertoe leiden dat de pachter geen gebruik kan maken van de regeling voor agrarisch natuurbeheer. Wij willen ze wel graag die mogelijkheid bieden. Graag gaan we met u in gesprek om tot een goede werkwijze en werkafspraken te komen met betrekking tot deze percelen, zodat misverstanden hierover worden voorkomen.	Wij nemen contact met u op om en afspraak te maken.	

Zienswijze nummer	Samenvatting	Beantwoording namens GS	Aanpassing op Kaart
14	We constateren dat een aantal van de in het voortraject besproken te begrenzen N00.01 percelen nog niet opgenomen zijn in het ontwerp NBP. Wij verzoeken u deze in het definitieve NBP 2023 te begrenzen.	Wij kregen vanuit verschillende bronnen binnen uw organisatie verschillende informatie over aan te passen percelen. De door u aangevoerde wijzigingen uit uw zienswijze zijn als zodanig in het natuurbeheerplan verwerkt.	Aangepast op kaart
14	In een aantal gebieden zijn wij verantwoordelijk voor gebiedsprocessen die ertoe moeten leiden dat het GNN voor 2025 is afgerond. Sinds de voorbespreking hebben zich in een aantal van die gebiedsprocessenontwikkelingen voorgedaan waardoor de begrenzing van 'nieuwe natuur N00,01 op de ambitiekaart iets aangepast dient te worden. Daarom verzoeken we u bijgevoegde nieuwe percelen op de bijgevoegde kaarten op te nemen in het definitieve NBP 2023.	De percelen zijn in het definitieve plan toegevoegd (en verwijderd).	Aangepast op kaart
14	Over de MaasIn het gebiedsproces Over de Maas is in het NBP van 2018 tussen Voorne en Alphen, bij Moordhuizen een groot vlak N00.01 van de ambitiekaart in het NBP verdwenen. Dit vlak stond wel nog op de kaart van het NBP 2017. Wij hebben hierover destijds en onlangs ambtelijk contact gehad. We nemen aan dat hier destijds een kaartfout in het NBP is geslopen en verzoeken u deze fout te herstellen en dit vlak opnieuw op te nemen in het NBP. We treden hierover indien nodig graag nader met u in overleg.	Wij nemen contact met u op om en afspraak te maken.	
15	Zie zienswijze 12		
16	Zie zienswijze 12		
17	Inspreker geeft aan dat er een kavelruil heeft plaatsgevonden van een aantal percelen waar natuur op gerealiseerd gaat worden. Hij verzoekt voor de percelen die zijn eigendom zijn geworden de te ontwikkelen natuurdoelen aan te passen.	De natuurdoelen zijn aangepast op basis van het inrichtingsvoorstel	Aangepast op kaart
18	Pro forma zienswijze op het Natuurbeheerplan 2023 gezien er onduidelijkheid is over de uiterste indien datum. Ingediend onder zaaknummer 2022-000894, docnr 3715848	Zie zienswijze 2	
19	Het verzoek betreft het toevoegen van perceel, kadastraal bekend Gemeente Lochem, Sectie N, nummer 189, aan de ambitiekaart als N00.01. Het perceel is 1,00 ha groot. Het perceel grenst aan de Hekenslaak. In overleg met en in samenwerking met Waterschap Rijn en IJssel wordt gewerkt aan herinrichting van de Heksenlaak en	Het project Heksenlaak wordt door het waterschap in samenwerking met de provincie uitgewerkt. Het perceel sluit aan bij de Heksenlaak en is grenzend aan een perceel N00.01. Het perceel is toegevoegd aan de ambitiekaart. In overleg met waterschap, provincie en eigenaar zal op basis van ecologische potenties het natuurbeheertype worden vastgesteld.	Aangepast op kaart

Zienswijze nummer	Samenvatting	Beantwoording namens GS	Aanpassing op Kaart
	realiseren van nieuwe natuur hierlangs.		
20	Inspreker vindt dat het beleid is gericht op verschralen en uitsluitend streeft naar de totstandkoming van kruidenrijk- en faunarijk grasland. Het gaat om type N12.02 met op enkele percelen type 12.03. Dit zal tot ongewenste uniformiteit leiden. Van de bloeiende planten in Nederland, gelden zo'n 120 als typische akkerplant. Met 100 daarvan gaat het ronduit slecht; enkele zijn al helemaal verdwenen. Inspreker verwacht dat de verbouw van (oude) granen en andere akkergewassen op de hoger gelegen percelen niet alleen zal leiden tot een sterke toename van soorten (flora en fauna) maar ook tot een veel aantrekkelijker landschap. Bovendien zullen bij een dergelijk gebruik de natuurbeheerkosten lager uitvallen. In plaats van het afvoeren van onbruikbare gewasresten uit de graslanden, zal het akkerland mooie producten op kunnen leveren voor een variëteit aan producten, ambachtelijk vervaardigd en verkocht door lokale ondernemers. Wij begrijpen dat de door ons voorgestane werkwijze thans niet past binnen de provinciale aanpak: de aanduiding natuur met op perceel niveau vastleggen van (één uniform) natuurdoeltype en de inzet van een standaard subsidiekader geeft niet de flexibiliteit, die nodig is voor onze plannen. Dit vraagt mogelijk om een aparte pilot-status binnen het Gelders Natuur Netwerk (GNN) voor de Oosterbeekse uiterwaarden. Er zal ook ruimte moeten worden geboden voor akkerbouw. De akkers vragen een duurzaam evenwicht waarbij lichte bemesting met ruige stalmest noodzakelijk is. Deze akkers leveren een lagere productie maar die wordt gecompenseerd door een aangepaste pachtprijs.	N 12.02 zorgt - mits goed uitgevoerd - voor veel variatie en een aantrekkelijk landschap. Zo moet het perceel minstens 20 % kruiden bevatten, en kan het voor maximaal 20% bestaan uit struweel of bomen. Het beheer moet gericht zijn op het creëren van “kleinschalige" structuurvariatie, om ruimte te bieden aan allerlei diergroepen (dagvlinders en andere insecten, reptielen, vogels e.d.)”. Dit kan o.a. middels ‘sinus-beheer’ waarbij jaarlijks 20-30% van het oppervlak niet wordt gemaaid. Hierbij is het voor de voortplanting van specifieke (insecten)soorten ook van belang om delen 2 of 3 jaar achtereen niet te maaien. Met het vlak dekkend maaien dat vaak wordt toegepast wordt geen juiste invulling gegeven aan dit N-type. Het N-type voor akkers wordt zeer terughoudend toegepast, alleen op oude enkeerd gronden waar historisch gezien al veel akkerbeheer werd uitgevoerd.Binnen GNN zijn natuurdoelen leidend.Op gronden buiten GNN stimuleren wij natuurinclusieve landbouw (extensief grondgebruik, minder bemesting, geen bestrijdingsmiddelen, meer bloemen etc.), inclusief de teelt van (oude) granen etc. Voor de gebieden in de nabijheid van N2000-gebieden hebben wij hiervoor ook middelen beschikbaar.	Niet van toepassing
21	Perceel toevoegen op Investeringskaart 2023 en Beheergebied Ambitie 2023: 1. Wij willen het perceel aan de Oude Schaarsestraat Bergharen kadastraal gemeente Bergharen, sectie G, nummer 277 volgend jaar gaan omvormen naar bos en natuur. Het perceel moet daarvoor met het beheertype N00.01 “Nog om te vormen naar natuur” worden opgenomen op de ambitiekaart van het Natuurbeheerplan. 2. Aanpassing beheertype bos:	1. De gemeente is uitgesloten van subsidie voor nieuwe aanvragen. Gemeenten hebben wel oud-recht, conform Artikel 2.1 lid2. voor beheer. Het betreffende perceel is niet opgenomen in het beheerplan of GNN. 2. De bossen op het MOB-complex in eigendom van de gemeente zijn aangepast van N16.03 naar N15.02. Deze bospercelen waren niet-subsidiabel en kennen daarmee geen oud recht zoals gesteld in Artikel 2.1 lid2. Er is geen mogelijkheid om subsidie te ontvangen. 3. Bosschages en kleine landschapselementen maken onderdeel uit van een kruiden- en faunarijk grasland. Kruiden- en faunarijk grasland wordt bij een goede kwaliteit gekenmerkt door variatie in structuur (ruigte en plaatselijk struweel, hogere en lage vegetatie) en een kruidenrijke graslandbegroeiing. Deze worden daarom niet apart als beheertype toegekend. Daarbij is	Niet van toepassing

Zienswijze nummer	Samenvatting	Beantwoording namens GS	Aanpassing op Kaart
	Het gemeentedeel van MOB-complex en het aansluitende deel van bos Alverna is nu aangewezen als N16.03 Droog bos met productie. Verzoek om dit om te zetten naar N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos gezien de huidige kwaliteiten. 3. Percelen die meer zijn dan een type grasland: Er zijn enkele grotere gebieden die zijn aangewezen als kruiden- en faunarijk grasland maar die feitelijk voor een deel ook bestaan uit bosschages en andere elementen. Dat is bij de Van Cittersweg, in uiterwaard Loonse Waard en landgoed Hoogendonk aan de Heumenseweg. De aanwijzingen voor deze gebieden op kaart Beheergebied 2023 moeten worden aangepast.	landschapsbeheer binnen GNN en GO (wijziging 2014) uitsluitend continuering (voortzetten bestaand beheer c.q. voorloper: géén nieuw beheer) subsidiabel. Lijnvormige landschapselementen, zoals lanen en knotbomenrijen in en langs bos- en natuurgebieden maken onderdeel uit van het omringende gebied (bv. lanen in bos, structuurelementen in N12.02) en zijn niet meer apart subsidiabel.	
22	Inspreker constateert dat er nog steeds witte gebieden binnen het leefgebied dooradering liggen	De constatering is juist. Er is tijdens het uitvullen van de A15-gebieden over de provincie wat misgegaan. Dit wordt in de definitieve versie van het natuurbeheerplan gecorrigeerd.	Aangepast op kaart
23	Inspreker geeft aan dat tijdens de voorbereidingsfase van het Natuurbeheerplan op ambtelijk niveau door de provincie Gelderland te kennen gegeven de Redichemse Waard als Nieuwe Natuur (N00.01) op te nemen op de ambitiekaart en het Gelders Natuurnetwerk (GNN). Een aanvraag daartoe is door de gemeente Culemborg vóór 1 maart jongstleden bij u voorgelegd.Op 8 februari jongstleden is hierover met Gedeputeerde Drenth door de betrokken wethouder een instemmend onderhoud gevoerd. De wijziging was niet doorgevoerd in het Ontwerp-natuurbeheerplan 2023. Verzocht wordt dit alsnog op te nemen.	De ambitiekaart is aangepast. De Redichemse Waard is, conform begrenzing in aangeleverde zienswijze, opgenomen als Nieuwe Natuur, N00.01 en subsidiabel voor functieverandering en inrichting.	Aangepast op kaart
24	Betreft bijlage met uitleg per locatie behorende bij docnr 03713878	Zie zienswijze 26	Aangepast op kaart
25	Betreft dezelfde email als docnr 03713878	Zie zienswijze 26	Aangepast op kaart

Zienswijze nummer	Samenvatting	Beantwoording namens GS	Aanpassing op Kaart
26	De zienswijze van SHGL bestaat uit verzoek tot wijzigingen op de beheertypenkaart en beheerambitiekaart.	Algemeen geldt dat het verzoek past binnen het provinciaal beleid. Er zijn kleine aanpassingen verricht ten opzichte van het verzoek betreffende de begrenzing. De begrenzing in het natuurbeheerplan is afgestemd op grenzen van kadaster, natuurbeheerplan ontwerp 2023, topografie en verleende beschikkingen. Een drietal onderdelen van de zienswijze op de beheertypenkaart zijn niet overgenomen. 1. Smallertse Beek. Kadastraal perceel M 2726 niet als N10.02 is opgenomen maar als N15.02. Dit perceel is deels reeds ingericht (mede op basis van luchtfoto) en volgens het inrichtingsplan wordt/ is hier aangeplant. Het kwalificeert daarmee niet als N10.02 Vochtig hooiland. 2. Gossink. Het verzoek om percelen van HGL om N16.03 om te zetten naar N14.01 is verwerkt. Echter, de percelen bos langs de Willinksbeek zijn ingetekend op basis van topografie en niet kadastraal. Hierdoor zijn afwijkingen in de begrenzing. 3. Hemelse Berg. Het landgoed Hemelse Berg is recent in bezit van HGL gekomen. Op verzoek van HGL en o.b.v. cultuurhistorische achtergrondinformatie, zijn de bossen aangeduid als parkbos. Deze 3 graslandpercelen maken echter geen onderdeel uit van het parkbos. Het verzoek om het natuurbeheertype van de percelen te verwijderen is niet verwerkt. Voor het GNN is het van belang dat een natuurdoeltype wordt toegekend, mede om de GNN-begrenzing. Wanneer duidelijk is wat de natuurdoeltype/ natuurdoeltypen wordt, wordt het type in het natuurbeheerplan aangepast. Het natuurdoeltype N17.03 is daarbij momenteel niet subsidiabel.	Aangepast op kaart
27	Waarom trekken agrarische- en natuurcollectieven nietoveral samen op? Als het over 'water' gaat dan kan dat bv alleen via een agrarisch collectief. Verder, zag op dekaart, p20 dat er weinig initiatieven gepland zijn in hetgebied waar ik woon, in en rond de gemeenteBerkelland. Hier is nog heel veel te verbeteren.	Het Natuurbeheerplan is het subsidiekader voor realisatie en beheer van het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en voor de subsidiering van het Agrarisch natuur- en landschapsbeheer, (ANLb). Het GNN is het netwerk van natuurgebieden. Dat netwerk moet in 2025 gerealiseerd zijn. De laatste percelen daarvoor worden in de komende jaren aangekocht. Ontwikkeling van natuur vindt plaats op basis van vrijwilligheid. Subsidie hiervoor kan enkel aangevraagd worden door perceeleigenaren.Het ANLb is bedoeld om met specifieke beheermaatregelen in het agrarische landschap van Gelderland ruimte te bieden voor een aantal beleidsrelevante soorten die vooral in het landelijk gebeid voorkomen. In het Natuurpact van het rijk met de provincies (2013) zijn ook afspraken gemaakt om naast internationale soortendoelen ook internationale Kaderrichtlijn Water (KRW)-doelen op te nemen. De waterschappen geven daarvoor aan voor welke waterdoelen, welke waterbeheermaatregelen nodig zijn, inclusief randvoorwaarden en prioriteiten. Dit zijn bijvoorbeeld maatregelen die een gunstige bijdrage leveren aan de waterkwaliteit in de watergangen en het waterbergend vermogen van aanliggende agrarische gronden. Initiatieven voor de ANLb-soorten komen vooral via het collectief voor agrarisch natuurbeheer tot stand. Voor meer informatie over beheervisie van het collectief in uw omgeving verwijzen wij u naar het agrarisch collectief VALA, www.de-vala.nl.	Geen aanpassing op de kaart

Zienswijze nummer	Samenvatting	Beantwoording namens GS	Aanpassing op Kaart
28	De gemeente Heumen heeft te maken met vele natuur en landschapswaarden die we koesteren en waar mogelijk verder ontwikkelen. Anderzijds hebben we beleidsontwikkelingen waarvan het meer bouwen een hele belangrijke en urgente is. In die zin hebben we te maken met een opeenstapeling van zaken die spelen en die van invloed zijn op de haalbaarheid van projecten. We vragen hierin uw flexibiliteit en ondersteuning om samen tot goede oplossingen te komen.	Bij ruimtelijke ontwikkelingen in gemeente Heumen wordt provincie Gelderland betrokken als er een provinciaal belang speelt. In het voortraject van de planvorming worden o.a. de belangen natuurontwikkeling, woningbouwopgave en energietransitie besproken in relatie tot de beschikbare ruimte in gemeente Heumen. Hierbij wordt telkens gekeken naar de mogelijkheden voor de afzonderlijke casussen maar ook naar de samenhang tussen de ontwikkelingen en ambities. Het is onze intentie om het overleg hierover te blijven voeren zodat er in gezamenlijkheid naar oplossingen gezocht kan worden.	Geen aanpassing op de kaart
29	Inspreker wil aantal percelen van het NSW-landgoed onderbrengen in het GNN. In totaal is circa 5,5 hectare onder NSW, waarvan circa 4 hectare verzocht wordt op de ambitiekaart aan te duiden als N00.01.	Voor toevoegen van percelen als nieuwe natuur, N00.01, kan in uitzonderlijke gevallen en alleen wanneer voldaan wordt aan 1: hoge ecologische potenties en 2: grenzend aan het GNN. De betreffende percelen maken geen onderdeel uit van het GNN of GO en grenzen hier eveneens niet aan. Ook is inzichtelijk gemaakt welke hoge ecologische waarden er op deze percelen aanwezig zijn. Op basis van beide criteria gesteld in het natuurbeheerplan worden de percelen niet opgenomen op de ambitiekaart	Geen aanpassing op de kaart
30	Inspreker verzoekt om N10.02 als indicatief natuurbeheertype toe te voegen een deel van kadastraal perceel gemeente Brummen sectie P nummer 83. Voorstel voor de nieuwe verdeling betreft N10.02 (20%) N12.02 (60%) en N14.01 (20%).Daarnaast wordt door inspreker verzocht de noordelijke helft van kadastrale percelen gemeente Brummen sectie P nummers 90, 91 en 80 en geheel nummer 81 toe te voegen aan de ambitiekaart als nieuwe natuur (N00.01). Toevoeging is noodzakelijk in verband met doelrealisatie voor het project Waardevol Brummen en is opgemaakt in afstemming met de projectgroep. Op deze percelen verzoeken wij een verdeling van natuurdoeltypen N10.02 (40%) N12.02 (40%) en N14.01 (20%).	De indicatieve natuurbeheertypen op kadastraal perceel P 83 is aangepast. Dit betreft een indicatie en bij nadere onderzoeken kan bij motivatie hiervan afgeweken worden. In het inrichtingsplan moeten de potenties en keuzes nader worden toegelicht. Ook zijn de percelen P90 en P91 (gedeeltelijk) en P 81 (geheel) toegevoegd op de ambitiekaart als Nieuwe natuur (N00.01) met indicatieve natuurbeheertypen N10.02 (40%) N12.02 (40%) en N14.01 (20%). Let wel dat voor deze percelen geldt dat landbouwkundig gebruik van de afgelopen 5 jaar aangetoond dient te worden. Om deze reden is perceel 80 niet opgenomen in de begrenzing op de ambitiekaart als N00.01. Ook bestaande landschapselementen worden bij taxatie geëxclaveerd voor bepalen van waardedaling.	Aangepast op kaart
31	Idem als zienswijze 20	Idem als zienswijze 20	
32	Verzoek tot opname van het perceel, 4,5 ha groot, aan de Spiekermanweg 4 in GNN (Gelders Natuur Netwerk), voor realisatie van nieuwe natuur. In de directe omgeving zijn en wordt natuur gerealiseerd. Aangegeven wordt dat het perceel middels een functieverandering van dit 'ecologisch knooppunt' door een omvorming in natuur van dit terrein zorgt dat de ambities voor realisatie van een verbindingsnetwerk van droge en natte natuurgebieden weer een stukje dichterbij komt.	Voor het toevoegen van percelen of gebieden als nieuwe natuur dient aan twee voorwaarden te worden voldaan, zoals gesteld in het natuurbeheerplan: 1: hoge ecologische potenties/kwaliteiten en 2: grenzend aan het GNN. De begrenzing van het GNN is overigens anders dan begrenzing in het natuurbeheerplan. Het natuurbeheerplan kent een ruimere begrenzing. Voor de begrenzing van het GNN wordt verwezen naar de verordening (geoportaal.gelderland.nl - thema omgevingsverordening - omgevingsverordening compleet - regels natuur - Gelders natuurnetwerk). De percelen zijn niet gelegen nabij gebieden of percelen aangewezen als GNN. Ook is niet duidelijk wat de hoge ecologische potenties zijn op de betreffende percelen. De percelen zijn niet toegevoegd aan het natuurbeheerplan, ambitiekaart, als zijnde nieuwe natuur. Bij het begrenzen is het IMNA-model leidend, waarbij de provincie de AAN-laag van RVO volgt voor de begrenzing van de ANLb-leefgebieden.	Geen aanpassing op de kaart

Zienswijze nummer	Samenvatting	Beantwoording namens GS	Aanpassing op Kaart
33	De Hertenkamp Op de betreffende percelen ligt een agrarische bestemming, en het agrarische beheer zal worden voortgezet. Inspreker maakt graag gebruik voor het aangepaste beheer van de percelen gebruik van het agrarisch natuurbeheer. Hiervoor dienen de percelen wel te vallen binnen de begrenzing van de dooradering. Dat is nu niet het geval. De huidige functie van de drie percelen volgens de kaart is N12.02 en dat is onjuist, het is niet omgevormd naar natuur. Nog een kleine correctie, de arcering dooradering op het erf (noordoost hoekje bij perceel 89) kan er af.	Het bestemmingsplan geeft natuur aan op deze landbouwperceeltjes in het bos. Vanwege deze aanduiding zijn de percelen als GNN aangemerkt. De bedrijfsregistratie percelen (BRP) van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) geeft aan dat de percelen in ieder geval vanaf 2017 worden opgegeven als gewasperceel en dat er landbouw op wordt bedreven. Deze AAN-laag uit de BRP van de (RVO) is leidend voor de mogelijkheden voor ANLb en voor opname van de percelen in de begrenzing van de ANLb-leefgebieden.	Aangepast op kaart
33	Motketel Op de betreffende percelen ligt een agrarische bestemming, en het agrarische beheer zal worden voortgezet. Inspreker maakt graag gebruik voor het aangepaste beheer van de percelen gebruik van het agrarisch natuurbeheer. Hiervoor dienen de percelen wel te vallen binnen de begrenzing van de dooradering. Dat is nu niet het geval. De huidige functie van de drie percelen volgens de kaart is N12.02 en dat is onjuist, het is niet omgevormd naar natuur.	Het bestemmingsplan geeft natuur aan op deze landbouwperceeltjes in het bos. Vanwege deze aanduiding zijn de percelen als GNN aangemerkt. De bedrijfsregistratie percelen (BRP) van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) geeft aan dat de percelen in ieder geval vanaf 2017 worden opgegeven als gewasperceel en dat er landbouw op wordt bedreven. Deze AAN-laag uit de BRP van de (RVO) is leidend voor de mogelijkheden voor ANLb en voor opname van de percelen in de begrenzing van de ANLb-leefgebieden.	Aangepast op kaart
33	Lage veld Inspreker is voornemens om deze percelen op termijn om te zetten naar natuur mits de daarvoor benodigde subsidie is geregeld. Tot die tijd wordt het perceel beheerd als Botanisch waardevol grasland conform het agrarisch natuurbeheer. Op dit moment vallen deze percelen echter buiten de dooradering waardoor het niet mogelijk is om hiervoor een subsidie aan te vragen. De N00.01 functie van beide percelen kan voor nu vervallen.	De percelen zijn op dit moment opengesteld voor agrarisch natuurbeheer via de begrenzing van het leefgebied dooradering A15. De begrenzing van N00,01 laten we vooralsnog staan,	Geen aanpassing op de kaart

Zienswijze nummer	Samenvatting	Beantwoording namens GS	Aanpassing op Kaart
34	Correctie GNN Een perceel voormalige snelgroeiend bos is in het kapseizoen 2013- 2014 gekapt. Het betrof een opstand met vrijstelling herplantplicht. Het betreft een perceel van ca. 1,04 ha ten oosten van de Englaan, zoals hieronder aangegeven. De abusievelijke begrenzing is in het verleden met de gemeente en met de provincie besproken. De gemeente heeft het bestemmingsplan gecorrigeerd/gewijzigd vastgesteld en de begrenzing hersteld. In het verlengde daarvan komt het ons voor dat de provincie deze onjuiste begrenzing ook zou moeten herstellen. Daarom verzoek ik u dit perceel uit het GNN te halen.	Het natuurbeheerplan is niet het kader waarin het Gelders Natuurnetwerk (GNN) wordt vastgelegd door provinciale staten. Dit vindt plaats in de provinciale omgevingsverordening. Na besluitvorming door B&W van de gemeente zal de gemeente deze wijziging in het bestemmingsplan aanpassen Dat is op dit moment al gebeurd. Deze aanpassing wordt door de provincie in de eerstvolgende provinciale verordening aangepast, waarna het natuurbeheerplan volgt. Schijnbaar is er iets in dit proces niet helemaal goed gelopen. De wijziging wordt in de eerstvolgende aanpassing van het GNN in de omgevingsverordening meegenomen, waarna het Natuurbeheerplan volgt.	Geen aanpassing op de kaart
34	Verwijdering en compensatie binnen GNN.Inspreker geeft aan dat er voor het landgoed een plan is gemaakt om in verschillende fases de kwaliteiten van het landgoed te versterken. In dit plan wordt voorgesteld om enkele singels of stukjes bos uit het GNN te halen en die binnen hetzelfde GNN-complex ruim te compenseren. Concreet wordt u verzocht de onderstaande locaties 1 tot en met 4 uit het GNN te halen en de locatie a en b met het natuurdoeltype ‘Dennen- eiken- en beukenbos’ op te nemen in het GNN.	Het natuurbeheerplan is niet het kader waarin het Gelders Natuurnetwerk (GNN) wordt vastgelegd door provinciale staten. Dit vindt plaats in de provinciale omgevingsverordening. Wij kennen het landgoedplan van Landgoed Hemmen niet, maar gaan graag met u in gesprek om de GNN-begrenzing van het landgoed robuuster vorm te geven.	Geen aanpassing op de kaart
34	Om een robuustere boseenheid te creëren tussen de dorpen Hemmen en Zetten verzoeken wij u om op een, aan een bos grenzend perceel, het mogelijk te maken om via het natuurbeheerplan nieuw bos te realiseren.	GS hebben geen prioriteiten om buiten het GNN Natuurbos te realiseren. We hebben wel een opgave om buiten het GNN-klimaatbossen te realiseren (Dat is een ander beleidsdoel en een andere financieringsbron). Dit initiatief is met collega's die met klimaatbossen bezig zijn gedeeld.	Geen aanpassing op de kaart
34	Verzoek om het tracé van watergang de Wuustegraaf te begrenzen als ‘N00.01 nog om te vormen naar natuur’ om een natte verbindingszone te realiseren	De Wuustegraaf is geen EVZ binnen het provinciale beleid, Het natuurbeheerplan wordt niet aangepast	Geen aanpassing op de kaart
35	Inspreker verzoekt om een kaart met alle verbindingen van Gelderse natuurgebieden met aangrenzende provincies en Duitsland onderbouwd met voor welke soorten deze in hun voortbestaan en functioneren moeten functioneren.	Een kaart met verbindingen ten behoeve van welke soorten, naar naburige provincies of Duitsland is er niet. Op Gelders Natuurnetwerk kernkwaliteiten is de aansluiting op andere provincies te zien. Wanneer men de site https://www.planviewer.nl/imro/files/NL.IMRO.1859.BPBGB2020-0010/b_NL.IMRO.1859.BPBGB2020-0010_tb13.pdf bezoekt, óf hier op de link klikt is de beschrijving van de kernkwaliteit te lezen. Op het nationaal Georegister is een kaart te downloaden van het Natuurnetwerk Nederland, in feite alle provinciale natuurnetwerken bij elkaar.	

Zienswijze nummer	Samenvatting	Beantwoording namens GS	Aanpassing op Kaart
36	Inspreker vindt het verbazingwekkend dat Provincie Gelderland vindt dat het Gelders Natuurnetwerk en de Groene Ontwikkelzone een belangrijke rol spelen bij het behoud van biodiversiteit. Dit terwijl inspreker constateert dat er grote oppervlaktes productiebos beslaan waar grote machines toegang hebben, en hier nog extra recreatiedruk (Mtb route-wandel-fiets- en ruiterpaden) wordt toegevoegd. Dit hoort zijns inziens niet thuis in hoogwaardige natuur. Evenals het feit dat 90% van de boomsoorten exotisch zijn.	In het natuurbeheerplan is vastgelegd welk beheertype voorkomt op een locatie binnen het GNN. In bossen kunnen dat Natuurbossen zijn (SNL Beheertypen N14 of N15), Multifunctionele bossen met houtproductie als (neven)functie (SNL Beheertype N16) of cultuurhistorische bossen (SNL Beheertype N17). De afbakening en eventuele beheerbeperkingen van deze beheertypen is vastgelegd in de Index Natuur en Landschap. Houtproductie is binnen de N16 Bossen met productie inderdaad toegestaan binnen de kaders van de Wet Natuurbescherming (o.a. met gebruik van de gedragscode bosbeheer en eventuele aanvullende bescherming vanuit Natura 2000) hiermee is bescherming van de biodiversiteit voldoende geborgd in deze bossen. Op basis van de meest recente Nederlandse bosseninventarisatie en een eigen analyse van de bosontwikkeling in de Gelderse bossen in het algemeen, en de bossen met productie in het bijzonder, komt naar voren dat op ruim 70% van de bossen met productie het aandeel uitheemse soorten onder de 20% ligt (en dus zeker niet 90%) en over de afgelopen decennia licht is afgenomen. De lokale aanwezigheid van uitheemse boomsoorten beschouwen wij in beginsel niet als problematisch voor de biodiversiteit. Sommige van deze soorten hebben daarbij ook positieve effecten. Naaldbossen van Douglas en Japanse lariks worden bijvoorbeeld sterk geprefereerd als broedbiotoop door roofvogels en bieden volop voedsel aan zaad-etende vogels in de winter (m.n. Japanse lariks). Waar lokale situaties voordoen waarin deze uitheemse soorten knelpunten opleveren voor de biodiversiteit maken wij afspraken met beheerders, bijvoorbeeld via het Natura 2000 herstelprogramma voor bossen op de Veluwe.Wij zijn echter momenteel – in afstemming met beheerders – ook bezig met het uitwerken van een Natura 2000 herstelprogramma voor de bossen op de Veluwe. Dit herstelprogramma gaat deels ook over het beheer van de habitatbossen, waarbij gekeken wordt welke activiteiten mogelijk ongewenst zijn voor het behalen van de Natura 2000 doelen in deze bossen. Hieruit volgen mogelijk randvoorwaarden voor het beheer in habitatbossen. Dit herstelprogramma zal dit najaar in ontwerp worden vastgesteld door GS. Daarna volgt een ter inzage periode waarin zienswijzen op dit herstelprogramma kunnen worden ingediend. We kunnen in dit stadium helaas nog niet vooruitlopen op de inhoud van het herstelprogramma omdat hier gesprekken over worden gevoerd met de betrokken partijen.	Niet van toepassing

Zienswijze nummer	Samenvatting	Beantwoording namens GS	Aanpassing op Kaart
37	Inspreker vindt herstel en behoud van het grondwater ten behoeve van drinkwatervoorziening op gespannen voet staan met natuurbehoud. Door gebruik van allerhande middelen in de landbouw lijkt het een automatisme te worden dat drinkwater onder natuurgebieden gewonnen wordt.Uit de tekst blijkt volgens inspreker niet dat er wordt toegewerkt naar een stringente bescherming van grondwater, ook onder landbouwgebieden. Inspreker ziet strijdigheid met het internationale natuurbeschermingsrecht.	Om ook in de toekomst grondwater beschikking beschikbaar te hebben voor natuur, drinkwater en landbouw zetten we daarom ook als provincie in op duurzaam voorraadbeheer en besparen grondwater (zie ons Regionaal waterprogramma 2021-2027 – Water stuurt)Bij de locatiekeuze voor een nieuwe drinkwaterwinning of de uitbreiding van een bestaande winning worden de effecten op andere functies, waaronder natuur, onderzocht. Grondwaterstandsdaling is alleen relevant voor grondwaterafhankelijke natuur. Het streven is dat drinkwaterwinning zo weinig mogelijk negatief effect heeft op andere functies. Bij de vergunningverlening voor een drinkwaterwinning kunnen maatregelen worden voorgeschreven om eventuele effecten tegen te gaan, als daarvoor genoeg water in de regionale waterhuishouding voorhanden is. Aantasting van grondwaterafhankelijke natuur is niet vergunbaar, mede omdat er in Gelderland voldoende mogelijkheden zijn zonder dit risico. Het is geen automatisme dat drinkwater onder natuurgebieden wordt gewonnen. Er worden bij de locatiekeuze voor een drinkwaterwinning de effecten van grondwaterstandsdaling op andere functies onderzocht. Gestreefd wordt naar een locatie met zo weinig mogelijk effecten. We kijken bij de locatiekeuze ook naar de beschermbaarheid van het grondwater, maar het gebruik van middelen in de landbouw is daarbij geen criterium. Voor de onlangs vastgestelde drinkwaterreserveringsgebieden voor de toekomstige drinkwaterinning hebben we gebieden met grondwaterafhankelijke natuur vermeden en zijn we juist buiten veel grondwaterafhankelijke natuurgebieden uitgekomen. Latere drinkwaterwinning in de drinkwaterreserveringsgebieden heeft geen effect op grondwaterafhankelijke Natura 2000.Uit de tekst blijkt volgens inspreker niet dat er wordt toegewerkt naar een stringente bescherming van grondwater, ook onder landbouwgebieden.Wat we als provincie doen om ons grondwater, ook onder de landbouwgebieden, te beschermen hebben wij vastgelegd in ons Regionaal waterprogramma en onze omgevingsverordening.Binnen de grondwaterbeschermingsgebieden zijn de regels over het toestaan van middelen landelijk bepaald. Inspreker ziet strijdigheid met het internationale natuurbeschermingsrecht. De bescherming van grondwater in Gelderland, is zoals al aangegeven, vastgelegd in het Regionaal waterprogramma en de omgevingsverordening. Het natuurbeschermingsrecht in Nederland is geregeld in de Wet natuurbescherming. Het hangt af van hoe concreet de internationaalrechtelijke verplichting is uitgewerkt of daaraan juridische betekening kan worden gegeven. Of bestaande wateronttrekkingen zich goed verhouden tot N2000 gebieden en verdroging zoals indiener stelt, dan kan er sprake zijn van overtreding van de Habitatrichtlijn. Bij dreigende of al optredende verslechtering kan op grond van de Wnb de natuurbeschermingsvergunning worden ingetrokken of gewijzigd, mocht dat nodig zijn.	Niet van toepassing
38	Inspreker vindt dat de ecologische verbindingszones almaar kleiner worden en dat nu “tussen de regels’ door te lezen is dat de ambitie naar beneden is bijgesteld. Het isolement dat door veel soorten wordt ervaren, wordt niet opgelost. Het lokaal dan wel landelijk uitsterven komt dichterbij. inspreker ziet graag meer verbindingen, niet allen in de provincie maar ook daarbuiten richting aangrenzende provincies en Duitsland. inspreker geeft aan dat de dooradering van het landschap met houtige landschapselementen uiteen is gevallen en ziet graag een gebiedsgerichte aanpak om dit te herstellen. Dit is van belang voor tal van beschermde soorten.	Robuuste verbindingen is een beleid dat in verleden is toegepast en door de beleidswijziging van de toenmalig minister is teruggedraaid. Ook financiering vanuit Rijk is toen flink teruggaan. Provincie had nog maar budget voor een bepaald ha natuur, samen met de manifestpartners (TBO, waterschappen ed.) is er een traject opgestart om te kijken welke van de ha. voor nieuwe natuur geschrapt konden worden. Die heeft uiteindelijk enkele jaren geleden geleid tot de huidige streefoppervlakte van het GNN Natuurpact afspraak. Dit voorjaar is er een start gemaakt met de evaluatie van het provinciale evz beleid. Wellicht dat die evaluatie nog leidt tot nieuwe inzichten. Er komt een herijking aan van de provinciale opgaven vanwege het minder renderen van ons stamkapitaal. De regelingen voor biodiversiteit en landschap en soortenbeleid werden uit dit stamkapitaal betaald en zijn geen expliciete wettelijke taak, en staan dus op de nominatie om niet meer uitgevoerd te worden. Daarnaast biedt het nationaal programma Landelijk Gebied wellicht weer extra aanknopingspunten om gebiedsgericht opgaves op te pakken waar evz's een onderdeel van uit kunnen maken.	Geen aanpassing op de kaart

Zienswijze nummer	Samenvatting	Beantwoording namens GS	Aanpassing op Kaart
39	Knip- en scheerheggen – hoogstamboomgaarden inspreker vindt vreemd dat er geen beleid en geld is voor de aanleg van nieuwe hoogstamboomgaarden omzoomt met knip- en scheerheggen. Het beheer van de knipheggen is een driejarige cyclus geworden. Dit levert meer werk op en de heg wordt onder kaal. Door een hoogte en een breedtenorm aan te geven zal de haag meer vogels en zoogdieren herbergen.	Provincie Gelderland is van mening dat knip en scheerheggen die ieder jaar voor de bloei worden geschoren geen (tot weinig) ecologische meerwaarde hebben.	Geen aanpassing op de kaart
40	Inspreker ziet dat knotbomen met een stamdiameter minder dan 20cm niet als knotbomen gezien worden. Het duurt echter zeker 10 jaar voordat deze omvang bereikt is. In deze tijd moeten de bomen wel beheerd worden. Hiervoor is geen subsidie beschikbaar. Hoe garandeert de provincie het behoud en de terugkeer van deze bomen ten behoeve van tal van holenbroeders in een landschap waaruit ze vrijwel verdwenen zijn.	De provincie is van mening dat Het echte snoeiwerk aan een knotboom pas begint als hij op leeftijd is. Direct een beheersubsidie verstrekken is niet reëel. Een inrichtingssubsidie is soms wel mogelijk. Hiermee wordt terugkeer gestimuleerd.	Geen aanpassing op de kaart
41	Inspreker geeft aan dat bloemendijken dat schaapbegrazing op bloemendijken leiden tot een ongunstige ontwikkeling voor bloemen en het insectenleven.inspreker ziet graag dat in de tekst wordt opgenomen dat glanshaverhooilanden zich niet verhouden met schapenbegrazing.	Aangezien het hier vaak gaat over waterkeringen welke in het beheer bij de waterbeheerder, en zij geen gebruik kunnen maken van de SNL-regeling, kunnen GS geen beheerwijze voorschrijven. Overigens zijn wij in overleg met de waterbeheerders om het beheer op hun eigendommen zoveel mogelijk natuurvriendelijk in te vullen. Gescheperde schapenbegrazing kan daar onderdeel van uitmaken.	Geen aanpassing op de kaart
42	Inspreker constateert dat de uit te voeren bossenstrategie op percelen van terrein beherende organisaties niet zonder gevaar is. Er zijn al voorbeelden van het bebossen van hooilanden.	De provincie heeft onderzoek uitgevoerd naar potenties voor glanshaverhooilanden. De richtlijn is alleen grasland om te zetten in bos waar we geen hoge potenties zien voor de ontwikkeling van bijvoorbeeld kruiden- en faunarijk grasland of glanshaverhooiland. Binnen het GNN streven wij naar hoogwaardige natuur met een hoge biodiversiteit. Bosuitbreiding binnen het GNN is hierbij goed mogelijk, maar enkel wanneer dit gebeurt op nog in te richten delen van het GNN (N00.01 en N00.02) of op Kruiden- en faunarijke graslanden (N12.02) waarvan de (potentiële) natuurkwaliteit beperkt is. Het gezamenlijk areaal van de 'nog in te richten natuur' (N00.01 & N00.02) en 'Kruiden- & faunarijk grasland' (N12.02) in Gelderland omvat ruim 17.000 ha. Hiervan zal dus ca. 7% bebost worden. In nauwe samenwerking met terreinbeheerders en -eigenaren kijken we waar we deze nieuwe bossen het beste kunnen ontwikkelen. Zo borgen we dat de ontwikkeling van nieuwe bossen niet ten koste gaat van bijzondere open natuur.	Geen aanpassing op de kaart

Zienswijze nummer	Samenvatting	Beantwoording namens GS	Aanpassing op Kaart
43	Inspreker wijst op het belang van landbouwenclaves op de schrale Veluwe. Er worden er slechts enkele genoemd. Dit zouden er meer moeten zijn. Dit omdat dat voor faunaelementen in de verzuurde, verschraalde en gedemineraliseerde Veluwe de laatste strohalm is. Dit omdat ook de randen van de Veluwe steeds verder verstikken door bebouwing en grootschalige verblijfsrecreatie en de situering van afrasteringen. Het uittreden van fauna uit de Veluwe naar voedselrijke gronden wordt hierdoor vrijwel geheel gefrustreerd.	In de nog vast te stellen Natura 2000-herstelplannen en GMS wordt naar alle landbouwenclaves gekeken, en ook naar de flanken van de Veluwe (overgangsgebieden). Wanneer uit deze analyses blijkt dat er noodzaak is om percelen in deze enclaves op te nemen in de begrenzing van het GNN of GO dan wordt dit op dat moment gedaan. Op dit moment wordt in het herstelplan heide en stuifzanden gedacht om kleinschalige akkertjes op de heide op te nemen als herstelmaatregel. Waar en hoe is nog onderwerp van onderzoek en moet nog verder uitgewerkt worden. Ook de flanken van de Veluwe worden in deze analyse meegenomen.	Niet van toepassing
44	Inspreker verzoekt dat langs de Veensteeg het landschapselement “L01.05 Knip- of scheerheg” wordt toegevoegd.	De knip- en scheerheggen staan op de grens van de gemeente en de terreinen die in eigendom zijn van de inspreker. Voor zover de knip- en scheerheggen op de gemeentegrond staan zijn ze niet subsidiabel en komen ze ook niet als zodanig terug in het natuurbeheerplan. Op de terreinen van de inspreker is het natuurbeheerplan in 2020 conform het inrichtingsplan begrensd. Dit Inrichtingsplan is in samenwerking met de inspreker opgesteld. De knip- en scheerheggen zijn niet als zodanig begrensd, maar als structuurelement meegenomen in de begrenzing van het vlak dekkende natuurbeheertype.	Geen aanpassing op de kaart
45	Zie inspraakreactie 34		
46	Inspreker verzoekt om op landgoed Keppel GNN te herschikken. Besluitvorming bij de gemeente vindt op dit moment plaats. Inspreker verzoekt om vooruitlopend op dit gemeentelijke besluit dit alvast door te voeren in het Natuurbeheerplan.	Het natuurbeheerplan is niet het kader waarin het Gelders Natuurnetwerk (GNN) wordt vastgelegd door provinciale staten. Dit vindt plaats in de provinciale omgevingsverordening. Na besluitvorming door B&W van de gemeente zal de gemeente deze wijziging in het bestemmingsplan aanpassen. Deze aanpassing wordt door de provincie in de provinciale verordening aangepast, waarna het natuurbeheerplan volgt.	Geen aanpassing op kaart
47	Inspreker verzoekt het inrichtingsplan zoals dat door het landgoed Groot Westerhout is opgesteld voor herinrichting van het landschap integraal over te nemen. Dit	Het landgoed ligt buiten het GNN. Voor beheer van landschapselementen buiten het GNN stellen wij geen natuurbeheersubsidie open. Via de regeling voor agrarisch natuurbeheer liggen wellicht wel kansen voor subsidiëren van een aantal elementen. Hiervoor kunt u contact opnemen met het collectief voor agrarisch natuurbeheer Rivierenland. De nevengeul is indertijd door het waterschap aangelegd op eigendom van het landgoed. De strook tussen Linge en nevengeul is landouwkundig erg ongunstig om te bewerken. Een verzoek tot omvorming naar natuur is daarom voor de hand liggend. Graag gaan wij met u in overleg naar de kansen voor deze natuurontwikkeling en hoe deze natuurontwikkeling vorm te geven.	Vooralsnog geen aanpassing op de kaart
48	Het verzoek betreft het toevoegen van beheertypen en landschapselementen op Landgoed Het Norelbosch in Epe, te weten: 1. droog grasland (N11.01) 2. bossingel (L01.16). 3. struweelhaag 4. bosperceel (N15.02).	1. De op de kaart aangeduide percelen om toe te voegen aan het natuurbeheerplan als droog schraalland zijn gelegen buiten het GNN. In de beschrijving is niet aangegeven dat de percelen reeds kwalificeren. Dit is op basis van de luchtfoto ook niet te achterhalen. Voor het toevoegen van de percelen op de natuurbeheertypenkaart als subsidiabel voor N11.01 is een nadere onderbouwing noodzakelijk. 2. De bosssingel betreft een landschapselement dat gelegen is buiten het GNN en dus in GO. Via het ANLb zijn hier mogelijkheden voor subsidie. Het landschapselement wordt niet als zodanig apart begrensd op de natuurbeheertypenkaart. 3. De struweelhaag is gelegen in GO. a het ANLb zijn hier mogelijkheden voor subsidie. Het landschapselement wordt niet als zodanig apart begrensd op de natuurbeheertypenkaart. 4. Het bosperceel is toegevoegd aan het natuurbeheerplan als N15.02. Het past binnen het beleid van de provincie om bos te realiseren.	Bosperceel is toegevoegd aan de beheertypenkaart.
49	Inspreker verzoekt perceel aan de Wrangelaan in Doetinchem (sectie L, nummer 5305, groot 1.84.85 ha) toe te voegen op de ambitiekaart als N00.01 Nieuwe natuur.	Het perceel heeft potenties voor ontwikkelen van hoge natuurdoelen (op basis van bij het verzoek toegevoegde onderbouwing) en grenst aan GNN. Het voldoet daarmee aan de voorwaarden gesteld in het natuurbeheerplan voor toevoegen van percelen aan de ambitiekaart. Het perceel is daarom toegevoegd aan de ambitiekaart. Daarbij is het naastgelegen perceel (ten oosten) recent eveneens toegevoegd. Een goede	Aangepast op kaart

Zienswijze nummer	Samenvatting	Beantwoording namens GS	Aanpassing op Kaart
		afstemming voor inrichting van beide percelen is wel een vereiste.	
50	Inspreker verzoekt het natuurbeheerplan aan te passen op een tweetal landschapselementen. De aangegeven beheertypen passen beter bij de situatie in het veld.	Het natuurbeheerplan is aangepast.	Aangepast op kaart
51	Het verzoek betreft het aanpassen van de begrenzing en natuurdoeltype. Een deel van het kadastrale perceel Bergh D409 betreft tuin. Daarnaast het verzoek om N11.01 droog schraalland als doel te vervangen door N12.02. Kruiden- en faunarijk grasland	Op basis van de kwalitatieve verplichting die is opgenomen in de 'Levering met vestiging van kwalitatieve verplichtingen Kruisallee 14 te Wijnbergen, 'Bluemer Hoeve' is de begrenzing van het natuurbeheerplan waarop een natuurdoeltype is gelegen aangepast, conform kaartbijlage bij de akte. Het aanpassen van het natuurdoeltype voor het overgebleven deel is niet aangepast. In artikel 22.1 is immers vermeld 'Verplichtingen koper instandhouding en/of ontwikkeling van Natuurdoeltype ‘droog schraalland’.	Er is een deel van de begrenzing als N11.01, conform kwalitatieve verplichting, van de beheertypenkaart afgehaald.
52	Inspreker mist de ambities uit het Ambitiedocument en de Samenwerkingsagenda voor de Boven-Linge dat is opgesteld door de samenwerkende gemeenten van het stroomgebied van de Boven-Linge (Overbetuwe, Neder-Betuwe, Tiel en Buren), provincie Gelderland en waterschap Kan dat alsnog worden opgenomen?	Het Natuurbeheerplan is geen beleidsplan. Het is het subsidiekader voor de realisatie van nieuwe natuur en het beheer van de bestaande natuur en agrarisch natuurbeheer zoals GS dat met het Rijk hebben afgesproken in het natuurpact. Het is dus geen beleidsstuk op zich, maar is in feite het instrument om via subsidie voor functieverandering (van landbouw naar natuur), inrichting en beheer doelen te realiseren die gebaseerd zijn op vigerend beleid voor het landelijk gebied op het gebied van water, milieu en ruimtelijke ordening van de Europese Unie, het Rijk en de provincie. Zo kunnen wij de doelen die we met het rijk hebben afgesproken realiseren met derden. In het natuurbeheerplan zult u daarom ook niet allerlei ambitiedocumenten, ontwikkelingsvisies of iets gelijkwaardigs terugvinden omdat dat vaak beleid is van lagere overheden. We ondersteunen deze lagere overheden overigens wel in hun ambities met andere subsidieregelingen zoals bijvoorbeeld de subsidieregeling biodiversiteit en landschap. Zo hebben veel gemeenten hun landschapsbeleid neergelegd in een landschapsontwikkelingsplan (LOP). Een groot aantal beheeropgaven zoals verwoord in de verschillende LOP’s kunnen versterkt worden via ANLb. De kunst voor een stichting als Lingewaard natuurlijk is om het ambitiedocument voor de Bovenlinge met behulp van allerlei financieringsbronnen te realiseren. Waar de doelen uit het natuurbeheerplan samenvallen met de doelen van het ambitiedocument, bijvoorbeeld via het beheer van landschapselementen binnen het agrarisch natuurbeheer dan kan de stichting daar natuurlijk gebruik van maken.	Niet van toepassing
53	Inspreker pleit ervoor dat de ecologische functie van de Haalderense Zeeg opgewaardeerd wordt door: - Een betere ecologische aansluiting op de uiterwaarden van de Waal, door ecologische maatregelen bij de N839; - Koppeling van de aanwezige landschapselementen in de directe nabijheid van de Zeeg - Het realiseren van stapstenen, zoals dat ook bij de Bemmelse Zeeg heeft plaatsgevonden.	De Haalderense zeeg is geen provinciale verbindingszone. Als ruggengraat voor de dooradering kan hij wel een belangrijke functie vervullen. U pleit voor een aantal inrichtingsmaatregelen. De mogelijkheden tot functieverandering en inrichting stellen wij alleen open voor nieuwe natuur met hoogwaardige ecologische kwaliteiten en met een goede samenhang met het Gelders Natuurnetwerk. Overigens kan ook via de subsidieregeling voor Biodiversiteit en landschap landschapselementen ingericht worden.	Niet van toepassing

Zienswijze nummer	Samenvatting	Beantwoording namens GS	Aanpassing op Kaart
54	Op de kaart categorie Water of "zoekgebied water ten behoeve van het agrarisch waterbeheer" staan de aandachtsgebieden van de waterschappen. De KRW-wateren en de natuurwateren zijn de basis voor deze aandachtsgebieden. Op basis van deze kaarten kunnen de agrarische collectieven afspraken maken met de agrariërs. Is dat ook op de brede zone bij Ressen van toepassing of zijn daar nog andere ambities?	In de brede blauwe zone bij Ressen kan het collectief voor agrarisch natuurbeheer rivierenland overeenkomsten afsluiten op landbouwgrond met grondeigenaren ten behoeve van • Toekomstbestendige, duurzame waterlopen (VI.2): het vergroten van het waterbergend vermogen om neerslagextremen op te vangen (robuust systeem), het verbeteren van de waterkwaliteit en het versterken van het natuurlijk karakter. • Duurzaam bodembeheer (VI.5): het vergroten van het bufferend vermogen van de bodem door het vergroten van het organisch stofgehalte in de bodem, het verbeteren van de bodemstructuur met een vitaal bodemleven dat mede bijdraagt aan een gezond biotoop voor soorten. In de beheerstrategie van het collectief staat aangegeven welke ambitieszij hebben en welke acties zij daarvoor nemen.om de doelen die zij met GS hebben afgesproken gaan realiseren.	Niet van toepassing
55	Wat is de status van de hoogstamboomgaarden die in het beheerplan zijn opgenomen? Wat doet de provincie voor behoud hiervan?	Beheersubsidie voor hoogstamboomgaard wordt alleen gecontinueerd als het een oude boomgaard van minimaal 30 jaar betreft of verjonging daarvan. Middels de subsidieregeling "Biodiversiteit" is het onder voorwaarden mogelijk om subsidie te krijgen voor de aanleg van nieuwe hoogstamboomgaarden.	Niet van toepassing
56	Op het investeringsplan staat o.a. het nieuwe natuurgebied Plaksche veld in Bemmel. Daarin zijn o.a. 102 hoogstamfruitbomen geplant in de afgelopen jaren. Worden deze ook in het natuurbeheerplan opgenomen?	Zie zienswijze 55	
57	Een belangrijk probleem is dat natuurinclusieve landbouw niet bestaat binnen het GNN. Dit is voor boeren en natuurbeschermers zeer spijtig, terwijl ze wel (direct) belanghebbenden zijn. Voor natuurbeschermers is het spijtig omdat de natuur vaak beter gerealiseerd kan worden met natuurinclusieve landbouw. Voor boeren is schraal grasland amper interessant. Het gebruik van deze gronden als natuurinclusieve landbouw biedt hun veel meer mogelijkheden om de gewenste extensivering en biodiversiteit te realiseren.	Het Gelders Natuurnetwerk is een primair doel. Binnen het GNN zetten wij in op het realiseren van de nieuwe natuur om de afspraken die wij met het Rijk hebben gemaakt ook na te kunnen komen. Na inrichting krijgen deze percelen een natuurbestemming en is het de bedoeling dat deze gronden als natuur worden beheerd. Binnen het GNN is het in stand houden en versterken van de natuurdoelen en de biodiversiteit leidend voor het beheer. Het gewenste natuurbeheer, het beheeradvies en de vergoedingen zijn uitgewerkt in het subsidiestelsel natuur en landschap (SNL). Afhankelijk van de agrarische bedrijfsvoering is agrarisch medegebruik goed mogelijk (o.a. voor akker- en graslandtypen). Eigenaren en terrein beherende organisaties laten het natuurbeheer regelmatig uitvoeren door agrariërs waarbij de (pacht)voorwaarden dan toe zien op een bijpassende vorm van natuurbeheer. Buiten het GNN, rondom de natuurgebieden, stimuleren en ondersteunen wij agrarische ondernemers om stappen te zetten naar een meer natuurinclusieve agrarische bedrijfsvoering. Biologische landbouw is een vorm van natuurinclusieve landbouw. Daarmee heeft de natuurinclusieve landbouw een positief effect op de natuur. Op gronden waarop natuurinclusieve landbouw plaatsvindt, wordt de agrarische productie gecombineerd met zorg voor ecologische functies en biodiversiteit. Deze gronden houden hun agrarische bestemming.	Niet van toepassing
58	Inspreker is blij dat er een nieuw ontwerp Natuurbeheerplan is gepubliceerd. In het voortraject zijn een aantal administratieve zaken reeds besproken. Inspreker gaat ervan uit dat de administratieve wijzigingen die ambtelijk zijn aangeleverd worden verwerkt zoals verzocht.	De wijzigingen waarover gezamenlijk overeenstemming was zijn doorgevoerd in het definitieve plan.	Aangepast op kaart
59	Inspreker verzoekt om het natuurbeheerplan in overeenstemming te brengen met het bestemmingsplan en een stuk bos te ontgrenzen	De begrenzing is conform het bestemmingsplan aangepast.	Aangepast op kaart

Zienswijze nummer	Samenvatting	Beantwoording namens GS	Aanpassing op Kaart
60	Inspreker geeft aan vastgesteld te hebben dat in het Ontwerp Natuurbeheerplan 2023, zoals door u ter visie gelegd op 13 april 2022, de begrenzing van het Gelders Natuurnetwerk ter plekke van de Redichemse Waard, gemeente Culemborg, niet is gewijzigd.	Zie zienswijze 23	
61	Inspreker constateert dat er nog steeds witte gebieden binnen het leefgebied dooradering liggen	De constatering is juist. Er is tijdens het uitvullen van de A15-gebieden over de provincie wat misgegaan. Dit wordt in de definitieve versie van het natuurbeheerplan gecorrigeerd.	Aangepast op kaart
62	De belangen en rechten als pachter zijn niet meegenomen in dit Ontwerp-NBP 2023. Om bovenstaande redenen verzoekt inspreker om van betreffende percelen – waarvan zij de pachter zijn - de aanduiding “N00.01 Nog om te vormen naar natuur” weg te halen. Zolang u de grond nog pacht, is het contractueel vermoedelijk niet mogelijk om de grond in te richten als natuur. Wanneer het pachtcontract afloopt, is het de vrije keuze van de grondeigenaar te bepalen of hij de grond als natuur wil inrichten of agrarisch wil houden.	De percelen staan op de kaart van het Natuurbeheerplan als N00.01 Nog om te vormen naar natuur. Dit betekent dat Gedeputeerde Staten de wens hebben deze landbouwgronden om te vormen en in te richten als natuur omdat het een waardevolle uitbreiding van het Gelders natuurnetwerk zou doen. De omvorming en inrichting gebeurt op basis van vrijwilligheid. Wanneer de grondeigenaar of erfpachter de grond als agrarisch wil blijven gebruiken, zal de grond niet worden omgevormd of ingericht.	Niet van toepassing
63	Categorie Klimaat en water Inspreker constateert dat de huidige begrenzing voor categorie water is iel is begrensd omdat er zich kansen voordoen om gekoppeld aan andere projecten ook in de haarvaten van het systeem maatregelen te nemen die uitspoeling van meststoffen en bestrijdingsmiddelen verminderen en waardoor de waterkwaliteit kan verbeteren. Voor Categorie klimaat pleit inspreker ervoor om deze niet alleen te beperken tot de grondwaterbeschermingsgebieden rondom de waterwingebieden, maar ook de intrekgebieden te begrenzen zodat via maatregelen i.h.k.v. klimaat aan bv verhogen van het waterbergend vermogen van de gronden gewerkt kan worden.	Voor de categorie Water zullen we inspraakreactie van het waterschap bestuderen in hoeverre de begrenzing van categorie water aanpassing behoeft. Voor categorie klimaat zijn nu de grondwaterbeschermingsgebieden begrensd met een buffer van 100 meter daaromheen. Wij zullen de begrenzing voor klimaat uitbreiden met de intrekgebieden zoals die in de omgevingsverordening zijn aangegeven.	Aangepast op kaart
64	Inspreker verzoekt om een aantal gebieden toe te voegen aan het leefgebied "Open grasland".	Gedeputeerde Staten hebben de gebieden toegevoegd aan het leefgebied “open grasland". Zie ook beantwoording bij inspreker 68.	Aangepast op kaart

Zienswijze nummer	Samenvatting	Beantwoording namens GS	Aanpassing op Kaart
65	Op een aantal specifieke locaties verzoekt de inspreker om de begrenzing aan te passen.	1 Oude Deldenseweg De begrenzing is conform het bestemmingsplan aangepast. De landbouwgronden vallen onder de begrenzing van het leefgebied "Dooradering". 2 Manenschijnweg Perceel is begrensd als N00.01 om een stapsteen voor amfibieen te realiseren. Zowel voor Boomkikker als voor Kamsalamander betekent dat een vergroting van de metapopulatie. 3 Romienendijk Perceel in 2013 in het natuurbeheerplan opgenomen als natuur op basis van het toenmalige vigerende bestemmingsplan. Daar was het als natuur aangegeven. In het huidige vigerende bestemmingsplan is het inderdaad als agrarisch bestemd. Akkoord natuurbegrenzing eraf en A15 4 Kriegerdijk Bosje ligt buiten GNN dus komt als natuurbosje niet voor beheer in aanmerking. Bosjes worden overigens pas 1 op 1 in het natuurbeheerplan opgenomen als ze groter zijn dan 1 ha. Dit bosje is kleiner; 0.76 ha. We zullen het van de kaart af halen en begrenzen als A15	Aangepast op kaart
66	Nsw landgoed met boscompensatie In de gemeente Overbetuwe ligt een NSW-landgoed. Het is (deels) voor publiek toegankelijk. Het landgoed dateert uit de 15de eeuw. Om het landgoed karakter te versterken is in de noordelijke oksel van Knooppunt Valburg in het kader van de boscompensatie A50, vijf hectare bos aangelegd. Daarbij heeft de gemeente een financiële bijdrage verstrekt voor een extra kwaliteitsimpuls, o.a. voor de aanleg van wandelpaden en het vergroten van de natuurwaarden. Uit de kaart uit het Natuurbeheerplan maken wij op dat het betreffende gebied geen onderdeel uitmaakt van een subsidiabel beheertype. Wij verzoeken u om het 4,51 hectare grote gebied wel voor subsidie in aanmerking te laten komen. Dit om de eigenaren van het landgoed de mogelijkheid te geven het duurzaam in stand te laten houden.	De begrenzing is conform het compensatieplan aangepast. Het landgoed ligt buiten het GNN, daarom komen de aangelegde natuurtypen niet aanmerking voor beheersubsidie	Geen aanpassing op de kaart
66	Akkerranden in het ANLB Op kaart van het Natuurbeheerplan zijn gebieden aangegeven als leefgebied open grasland en leefgebied dooradering. Dit betekent dat de provincie hier met behulp van subsidie de aanleg van akkerranden stimuleert. De locaties van de akkerranden worden bepaald door collectief Rivierenland. De gemeenten Overbetuwe en Lingewaard stimuleren gezamenlijk ook de aanleg van akkerranden. We merken dat voor deze randen bij de agrariërs steeds meer belangstelling is. De financiële middelen van beide gemeenten voor dit project zijn beperkt. Voor 2023 moeten we opnieuw bekijken of we met dit project doorgaan. Dit zal mede afhankelijk zijn van de financiële bijdragen en afspraken die u met collectief Rivierenland	Wij maken inderdaad met de collectieven afspraken over in te zetten middelen m.b.t. het Agrarisch natuurbeheer. De beheerstrategie van het collectief is leidend voor de locaties van de maatregelen. Het collectief stuurt op clustering van maatregelen. Ook na 2023 gaan wij door met het stimuleren van akkerranden ten behoeve van soorten als patrijs en overwinterende zaadeters.	Niet van toepassing

Zienswijze nummer	Samenvatting	Beantwoording namens GS	Aanpassing op Kaart
	hierover maakt. Wij verzoeken u daarom de aanleg van voldoende hectare akkerranden in Overbetuwe en Lingewaard mogelijk te maken.		
67	Inspreker verzoekt om, met onmiddellijke ingang, van een drietal percelen het natuurbeheertype te verwijderen en deze uit het GNN te halen. De percelen zijn in 2019 aangekocht door de inspreker van SBB/provincie zonder de verplichting om de natuurbeheertypen in stand te houden en de percelen onderdeel te laten zijn van het GNN. Dit in tegenstelling tot veel andere kavels.	Omdat alle percelen de bestemming natuur/bos in het bestemmingsplan buitengebied hadden bij verkoop is er geen aparte Kwalitatieve verplichting gevestigd voor de instandhouding. Uitgangspunt bij de verkoop is geweest dat instandhouding van percelen, met al een natuur- en of bosbestemming in het bestemmingsplan buitengebied, is geborgd via het ruimtelijk spoor. Dat hoeft dan nog niet nog eens een keer in een kwalitatieve verplichting opgelegd te worden. Vanwege de bestemming natuur uit het bestemmingsplan hebben de percelen een N type en GNN-aanduiding gekregen.	Geen aanpassing op de kaart
68	Inspreker verzoekt aan een aantal agrarische leefgebieden lokaal aan te passen.	Het provinciale weidevogelbeheer In het agrarisch leefgebied open grasland (A11) kunnen speciale maatregelen worden afgesloten voor kritische weidevogels zoals grutto en Tureluur. Deze soorten hebben specifieke omstandigheden nodig zoals voldoende grootte van het gebied, voldoende natte percelen, voldoende kruidenrijke graslanden liefst in een mozaïek gerangschikt. Het heeft alleen zin om specifieke maatregelen te treffen als: • deze mix van voorwaarden aanwezig is. • Daarnaast is het belangrijk dat er een gemotiveerde club vrijwilligers actief is die de ogen en oren in het veld zijn • en niet onbelangrijk ook gemotiveerde agrariërs op wiens terrein de maatregelen voor kunnen worden uitgevoerd. Op basis van die voorwaarden is er vanuit het Actieplan akker- en weidevogels in 2016 (nog checken wanneer precies) een aantal bestaande gebieden van de weidevogelkaart afgehaald omdat er geen groot aantal kritische weidevogelsmeer aanwezig waren. Op voorspraak van de collectieven zijn er destijds ook een aantal gebieden toegevoegd waar redelijke aantallen vogels aanwezig waren en waar ook gemotiveerde vrijwilligers en agrariërs samenwerkten. Het provinciale weidevogelbeleid is niet alleen gestoeld op het stimuleren van maatregelen; vanuit de provinciale omgevingsverordening is er ook een ruimtelijke bescherming van de voor weidevogelbeheer aangewezen gebieden en worden de gebieden ook gebruikt bij toetsing voor bestrijding van predatoren en voor oprichting van or. Daarvoor zijn er in de verordening specifieke weidevogelgebieden aangewezen. In het ideale geval vallen die samen met de gebieden die in het Natuurbeheerplan als weidevogelgebied staan aangegeven. Het beleid is erop gericht om in grotere gebieden gedurende langere tijd de omstandigheden zo optimaal mogelijk te laten zijn. Wat we niet voorstaan is om, afhankelijk van waar de vogels zich ophouden, in te zetten op specifieke beheermaatregelen voor kritische weidevogels.	Geen aanpassing op de kaart

Zienswijze nummer	Samenvatting	Beantwoording namens GS	Aanpassing op Kaart
69	Inspreker verzoekt aan een aantal agrarische leefgebieden lokaal aan te passen.	Inspreker verzoekt een aantal gebieden die in het Duivense broek recentelijke (2016) zijn toegevoegd te schrappen en een nieuw gebied toe te voegen. Voor de te schrappen gebieden geeft de inspreker als motivatie dat de aantallen weidevogels sterk zijn teruggelopen en de deelnamebereidheid bij de agrariërs erg laag is. Wij zullen deze gebieden uit het leefgebied open grasland halen. Inspreker geeft ook aan een gebied in het Duivense broek te willen toevoegen. Daarmee wordt het mozaïek compacter en wordt het aaneengesloten gebied met specifiek weidevogelbeheer groter. Dit gebied wordt toegevoegd. TCW Gebied 1: de uiterwaard bij Ravenswaaij. Begrenzing wordt aangepast naar A15. Daarbinnen kunnen ook weidevogelvriendelijke pakketten worden afgesloten. Overige gebieden: Verzocht wordt om deze gebieden te begrenzen als weidevogelgebied (open grasland nat). Dit zijn gebieden die qua uiterlijk afwijken van de gebieden waar we inzetten op de kritische weidevogels zoals grutto en tureluur. De gebieden zijn wat besloten en bevatten meer bouwlandpercelen dan de natte (veen)weidegebieden. Toch zitten er redelijke aantallen weidevogels (kievit, scholekster en wulp). Door gericht beheer in te zetten in enkele van deze gebieden bieden we ook deze groep minder kritische weidevogels een plek in het agrarische landschap van Gelderland. We zullen de voorgestelde gebieden begrenzen als: A11.02 Weidevogelland met riet of opgaande begroeiing. Dit beheertype is vooral gericht op weidevogels die min of meer tolerant zijn voor opgaande begroeiing in de vorm van bijvoorbeeld bomenrijen en/of een combinatie van riet, natuurvriendelijke oevers en nat grasland nodig hebben. De gebieden krijgen geen planologische doorwerking in de provinciale verordening.	Aangepast op kaart
70	De zienswijze betreft het verzoek de percelen nabij het Veluwemeer van ca. 1,4ha en 1,15ha (G4433 en G4434) en het perceel van 1,14ha (G1138) op worden genomen als zoekgebied van nieuwe natuur. De percelen zijn in eigendom van provincie Gelderland.	De percelen zijn in eigendom van provincie Gelderland. De percelen G 4433 en G4434 maken deel uit van het agrarisch bedrijf te Doornspijk dat vorig jaar door de provincie is gekocht. Dit bedrijf staat nu te koop. Toevoeging van deze percelen aan het GNN met de aanduiding N00.01 is om die reden niet mogelijk. Het perceel G 1138 maakt geen deel uit van het agrarisch bedrijf. De provincie heeft de ambitie hier natuur te realiseren. Dit betekent dat het perceel Doornspijk G 1138 de aanduiding N00.01 in het NBP 2023 heeft gekregen.	Kadastraal perceel G1138 is toegevoegd aan de ambitiekaart als N00.01. Het natuurdoeltype dient bepaald te worden op basis van een systeemanalyse.
71	In Asperen komt 30ha nieuwe natuur bij daar om is het niet meer nodig in Heukelum. Aanwijzing in Heukelum geeft waarde vermindering van grond dus schade.	Het natuurbeheerplan/ N00.01 leidt niet tot waardevermindering van grond. Het NBP heeft geen planologische werking maar betreft uitsluitend een mogelijkheid om subsidie voor functieverandering en inrichting aan te vragen.	
72	Zelfde Zienswijze 75	Zie zienswijze 75	
73	Inspreker verzoekt om van een perceel de N begrenzing af te halen en om te zetten naar een begrenzing voor agrarisch leefgebied om dat het perceel geen Natuur is. Ook niet is omgevormd naar natuur en feitelijk al tientallen jaren in agrarisch gebruik is. Bestemmingsplan geeft ágrarisch	Zie ook inspreker 65-3 bij Romienendiek; Perceel is in 2013 in het natuurbeheerplan opgenomen als natuur op basis van het toenmalige vigerende bestemmingsplan. Daar was het als natuur aangegeven. In het huidige vigerende bestemmingsplan is het inderdaad als agrarisch bestemd. Begrenzing natuurgebied is vervangen voor leefgebied A15	Aangepast op kaart

Zienswijze nummer	Samenvatting	Beantwoording namens GS	Aanpassing op Kaart
74	Het getuigt niet van een integraal beheerplan. Je kunt niet sectoraal natuur gaan beheren en ontwikkelen en daarbij de archeologische waarden verstoren. De Erfgoedwet verdient zodoende als beleidskader een prominente plek in dit beheerplan.	Het natuurbeheerplan is een instrument voor subsidieverstrekking voor vooraf vastgestelde, in ontwikkeling zijnde of gerealiseerde natuurdoeltypen. Hierbij vinden geen veranderingen meer plaats in het landschap of in de grond (bv ontgravingen). Indien een perceel grond begrensd is als N00.01, betekend dit dat dit omgevormd kan worden van landbouwgrond naar natuur met een afwaarderings- en inrichtingssubsidie. Wanneer er hier voor een natuurdoeltype gekozen wordt waarbij b.v. grondverzet aan de orde is wordt archeologie geborgd in andere wet- en regelgeving. Zo is archeologie een afwegingskader bij een ontgrondingsvergunning, een omgevingsvergunning of een bestemmingsplanwijziging bij bv omvorming van landbouwgrond naar bos.	
75	De zienswijze richt zich op de aanduiding van Kruiden- en faunarijk grasland (N12.02) op een deel van het recreatiepark. De strook is in gebruik als ligweide/ strandje.	De betreffende strook N12.02 kruiden- en faunarijk grasland is in het bestemmingsplan aangeduid als 'recreatie' (planstatus ontwerp). Ook is de betreffende strook niet aangeduid als Gelders Natuurnetwerk maar als Groene Ontwikkelingszone.	De toekenning als beheertype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland is verwijderd.
76	Inspreker geeft aan dat enkele gronden die in zijn bezit, zijn ten onrechte als natuurgronden zijn aangemerkt, het betreft hier agrarische gronden. Op deze gronden wil hij graag agrarisch natuurbeheer gaan uitvoeren met behulp van de VALA. Dat is op dit moment door de foutieve natuurbestemming van deze gronden helaas niet mogelijk. Graag zou hij dit aangepast zien in het definitieve natuurbeheerplan 2023.	De begrenzing is conform het bestemmingsplan aangepast. De landbouwgronden vallen onder de begrenzing van het leefgebied "Dooradering".	Aangepast op kaart
77	Het gebied op bijgaande kaart maakt deel uit van een onder de NSW vallend Landgoed de Mellard. Het betreft hier een stuk natuur dat is aangelegd in het kader van de boscompensatie i.v.m. knooppunt Valburg. Het is opengesteld voor wandelaars. Het terrein bestaat uit grienden/watergangen en opgaande bomen. Gelet op de inrichting van dit terrein dient dit m.i. meegenomen te worden in het natuurbeheerplan.	De begrenzing is conform het compensatieplan aangepast.	Aangepast op kaart
78	Het verzoek betreft het aanpassing van bestaande natuurdoeltypen van bospercelen voor landgoeder het Nijenhuis te Almen en landgoed de Brandenborch te Vorden. De zienswijze bestaat uit een onderbouwing van het verzoek met een aantal kaarten waarop de percelen zijn weergegeven met een overzicht van beheereenheden nummers.	De aangeleverde bestanden geven aan dat in het natuurbeheerplan delen van percelen niet het juiste beheertype zijn weergegeven. Het is echter op basis van geleverde informatie niet geheel duidelijk hoe de exacte grenzen van de beheertypen wel conform veldsituatie zijn. In overleg met aanvrager wordt komende periode op basis van een veldbezoek beoordeeld welke natuurbeheertypen aanwezig zijn en hoe de begrenzing hiervan is. De wijzigingen worden meegenomen in het ontwerp natuurbeheerplan 2024.	Vooralsnog geen aanpassingen op de kaart